

11. Tradicinis mano šalies amatas

Parenkite reportažą apie kokį nors tradicinį Jūsų krašto amatą, kuriuo būtų galima verstis.

Reportaže papasakokite:

- *kodėl žmogus (žmonės) sumanė imtis šio verslo/išmokti šio amato;*
- *kokia amato (verslo) specifika;*
- *kaip sekasi realizuoti prekes /paslaugas;*
- *su kuo bendradarbiauja.*

Kad būtų lengviau rengti reportažą, pažiūrėkite vaizdo įrašus ir paskaitykite straipsnį apie tradicinius amatus.

I. Amatai: puodų lipdymas

<http://www.zebra.lt/lt/video/Amatai-puodu-lipdymas.html>

II. Amatai: kalvis

<http://www.zebra.lt/lt/video/Amatai-kalvis.html>

III. Pradinė atspirtis verslui gali būti tradiciniai amatai

„Užsakymų turime į valias“, - sakė bendrovės vadovas.

 V.Ščiavinskas

Vytelių pynimas ir milijonais litų skaičiuojama apyvarta

Toks verslo modelis daugumai šalies gyventojų gali sukelti nebent šypseną – juk visi įpratę manyti, kad tradiciniai amatai tėra būdas prisidurti prie pensijos. Tačiau netoli Kauno esančiuose Ramučiuose didžiausią pynimo įmonę Baltijos ir Skandinavijos šalyse įkūręs Gediminas Burčikas paneigia bet kokius skeptikų argumentus.

Jis įrodė, kad protingai planuojant verslą senieji amatai gali tapti pragyvenimo šaltiniu ne tik jam pačiam, bet ir pusšimčiui jo bendrovės darbuotojų. Bendrovė įkurta 1991 m., tik atkūrus nepriklausomybę. „Kam nors reikėjo imtis iniciatyvos. Susirinkome keletas geresnių specialistų ir po truputėlį įsivažiavome“, – apie verslo pradžią pasakojo bendrovės „Pintinė tau“ vadovas ir savininkas.

Verslo pradžia – rūsyje

Iš pradžių bendrovė veikė vieno Kauno bendrabučio rūsyje. Čia vienoje vietoje buvo ir pynimo cechai, ir sandėlis.

Šiuo metu bendrovės darbininkai įvairios paskirties gaminius pina apšildytose bei tvarkingose patalpose, šalia įrengta virtuvė. Tačiau iki tokio masto verslo laukė ilgas ir sunkus kelias. Iš pradžių įmonėje dirbo tik 5-6 pynėjai. Pats G.Burčikas gabendavo produkciją į Vokietiją. Pardavęs ją, pirkdavo padangų bei kitokių reikmenų, kuriuos realizuodavo Lietuvoje. „Viskas pasikeitė, kai atsirado didelių užsakymų ir teko plėstis“, – pasakojo įmonės vadovas.

Paklausa netenka skūstis

Dabar bendrovė didžiąją dalį – apie 90 proc. produkcijos – parduoda užsienio užsakovams. Jie patys atvyksta parsigabenti jau nupintų gaminių, o vėliau juos pardavinėja savo šalyse. Sutartys su pirkėjais sudaromos iš anksto, nes daugelis jų „Pintinė tau“ gaminius siūlo savo kataloguose. „Užsakymų turime į valias. Tiesą sakant, kartais tenka verstis per galvą, tačiau net ir taip visos paklausos nepatenkiname“, – sakė bendrovės vadovas.

Lietuvoje bendrovė specialiai savo produkcijos nepardavinėja, nors kartais ją prekiaujama per Kaziuko mugę Vilniuje. „Kas mus žino, atvažiuoja, išsirenka iš turimo asortimento arba užsisako ir mes pagaminame, o steigti parduotuvių mes neketiname“, – aiškino įmonės savininkas. Pasak G.Burčiko, niekada neteko skūstis ir dėl pelno – kad ir nedidelio, jo uždirbama kasmet.

Vienas iš esminių „Pintinė tau“ veiklos bruožų yra tai, kad visas verslas sukurtas savo jėgomis, neprireikė net paskolų iš bankų.

Tarp pirkėjų – prezidentas

Įmonė daugiausia pina krepšius, spintoms ar komodomis skirtus stalčius, skalbinių dėžes. Tačiau siūloma ir daugiau gaminių: pavyzdžiui, didelės daiktadėžės, įvairūs padėklai ir krepšiai malkoms arba laikraščiams, gyvūnų nameliai. Pasak G.Burčiko, skalbinių dėžės ar krepšiai nėra pelningos, bet pačios paklausiausios prekės.

„Galima paprastai apskaičiuoti: už standartinį krepšelį pirkėjas sumokės 30–35 litus. Mažiausiai pusė to atitenka pynėjui, žaliavos kainuoja apie 6 litus, o kai pridedi mokesčius ir kitas išlaidas, to pelno ne kiek ir lieka. Kas kita – didesnės pridėtinės vertės gaminiai, pavyzdžiui, baldai. Taip, jų pynimas daug sudėtingesnis ir brangesnis, tačiau ir viena nupinta kėdė kainuoja ne 30, o apie 300 litų“, – paaiškino „Pintinė tau“ savininkas.

Prekybai skirtas lentynas šioje įmonėje užsisakė „Statoil Lietuva“ degalinės bei kitos parduotuvės, o tradicinio pynimo baldus – net ir pats Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus.

Vos nesužlugdė muitininkai

Gamindami baldus ar kitus gaminius, kuriems reikia kiek daugiau darbo, bendrovės specialistai ieško ir paramos – prireikia stalių, kalvių paslaugų, nes kai kurioms produkcijos rūšims reikia detalių ir faneros ar geležies.

Tačiau pagrindinė naudojama žaliava – paprastos žilvičių vytelės. Verslo pradžioje „Pintinė tau“ jas gabenosi iš Lenkijos, bet tenykštė žaliava buvo kiek kitokia. Pastaruoju metu daugiausia vytelių užauginama netoli gamyklos esančiame ūkyje, kurį įsteigė pats bendrovės vadovas.

Vadovas užsiima kūryba

Pats įmonės savininkas irgi moka pinti, tačiau pastaruoju metu vyteles į rankas paima vis rečiau. „Įgūdžiai išliko, tačiau juos naudoju tik 5–6 kartus per metus. Tiesiog anksčiau projektuodavau pintus

gaminus, tad ir dabar paimu kurį nors gaminį ir jį atnaujinu, o vėliau pagal pavyzdį juos pina kiti“, – paaiškino verslininkas.

Didžiausią nerimą bendrovės vadovui kelia darbuotojai. Mat pynėjai sensta, o jaunimas mokytis šio amato vengia. Be to, šiam darbui reikia nemažai įgūdžių: paprastai iš 20 pretendentų tik vienas kitas išmoksta normaliai pinti.

2007 m. birželio 26 d. Nr. X-12071 straipsnis. Įstatymo paskirtis.

Šis įstatymas užtikrina tautinio paveldo produktų valstybinę apsaugą, įgalina išsaugoti ir skleisti sukauptą tradicinių amatų patirtį, suteikus jai šiuolaikinį reikšmingumą, apibrėžia tautinio paveldo produktų, tradicinių amatų sąvokas, jų klasifikavimo principus, sertifikavimo procedūras, sudaro tradiciniams amatininkams palankias sąlygas kurti tautinio paveldo produktus, juos realizuoti ir populiarinti, nustato valstybės paramos šiai sričiai principus ir formas, kiek to nereglamentuoja kiti įstatymai.